UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

22 päivänä maaliskuuta 2012*

Muutoksenhaku — Tulliliitto — Asetukset (ETY) N:o 2913/92 ja (ETY) N:o 2454/93 — Tuontitullien peruuttaminen — Kolmansiin maihin tarkoitetut tupakka- ja etyylialkoholilastit — Tullivelan maksamisesta vastuussa olleen yhtiön työntekijän tekemä petos

Asiassa C-506/09 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 4.12.2009,

Portugalin tasavalta, asiamiehenään L. Inez Fernandes,

valittajana,

jota tukee

Espanjan kuningaskunta, asiamiehenään M. Muñoz Pérez, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijana muutoksenhakuasteessa,

jossa muina osapuolina ovat

Transnáutica – Transportes e Navegação SA, kotipaikka Matosinhos (Portugali), edustajinaan abogada C. Fernández Vicién, advogado M. D. Ortigão Ramos, abogada I. Moreno-Tapia Rivas, advogado M. P. Vidal Matos ja abogada M. López Garrido,

kantajana ensimmäisessä oikeusasteessa, ja

Euroopan komissio, asiamiehinään R. Lyal ja L. Bouyon, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano sekä tuomarit A. Borg Barthet (esittelevä tuomari), M. Ilešič, J.-J. Kasel ja M. Berger,

julkisasiamies: J. Mazák,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Portugalin tasavalta vaatii valituksessaan unionin tuomioistuinta kumoamaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-385/05, Transnáutica vastaan komissio, 23.9.2009 antaman tuomion (jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi 6.7.2005 tehdyn komission päätöksen REM 05/2004, jolla hylättiin vaatimus tiettyjen tuontitullien peruuttamisesta ja palauttamisesta Transnáutica – Transportes e Navegação SA:lle (jäljempänä riidanalainen päätös).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön ulkoinen passitusmenettely

2 Yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1; jäljempänä tullikoodeksi) 37, 91 ja 92 artiklan mukaan Euroopan yhteisöön tuodut sellaiset muut kuin yhteisötavarat, joista ei välittömästi kanneta tuontitulleja vaan jotka asetetaan yhteisön ulkoiseen passitusmenettelyyn, voivat liikkua tullivalvonnassa yhteisön tullialueella ja ne luovutetaan vapaaseen liikkeeseen vasta määrätullitoimipaikassa.

3 Tullikoodeksin mukaan yhteisön ulkoisen passitusmenettelyn haltija on ”passituksesta vastaava”. Hänen on määräajassa esitettävä tavarat muuttumattomina tullille määrätullitoimipaikassa ja hänen on noudatettava passitusmenettelyä koskevia säännöksiä (tullikoodeksin 96 artikla). Näiden velvoitteiden noudattamisvelvollisuus päättyy, kun tavarat ja niitä koskeva asiakirja esitetään määrätullitoimipaikassa (tullikoodeksin 92 artikla).

4 Tietyistä asetuksen N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (EYVL L 253, s. 1; jäljempänä soveltamisasetus) 341, 346, 348, 350, 356 ja 358 artiklan mukaan kyseiset tavarat on ensiksi esitettävä lähtötullitoimipaikassa ja niihin on liitettävä T1-ilmoitus. Lähtötoimipaikan on asetettava määräaika, jonka kuluessa tavarat on esitettävä määrätullitoimipaikassa, tehtävä vastaavat merkinnät T1-asiakirjaan, säilytettävä sille tarkoitettu kappale ja annettava T1-asiakirjan muut kappaleet passituksesta vastaavalle. Tavarat kuljetetaan T1-asiakirjalla. Kun tavarat on esitetty, määrätoimipaikan on merkittävä suoritetut tarkastukset T1-asiakirjaan ja lähetettävä viipymättä tulotodistus. Soveltamisasetuksen 361 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa, sellaisina kuin ne olivat voimassa tosiseikkojen tapahtumahetkellä, säädetään, että tulotodistus, jonka määrätoimipaikka myöntää passitusilmoituksen kappaleet, joita kutsutaan kappaleiksi 4 ja 5, esittävälle henkilölle tämän pyynnöstä, on lähetettävä keskusviranomaisen välityksellä lähtötoimipaikkaan.

5 Tullivalvonta, jossa yhteisön ulkoisessa passitusmenettelyssä kuljetetut tavarat ovat, päättyy muun muassa silloin, kun tavarat luovutetaan vapaaseen liikkeeseen, erityisesti, kun niistä maksetaan tuontitullit (tullikoodeksin 37 artiklan 2 kohta ja 79 artikla). Jos nämä tavarat siirretään pois tullivalvonnasta, syntyy välittömästi tuontitullivelka (tullikoodeksin 203 artiklan 1 ja 2 kohta). Velallisena on tavarat pois tullivalvonnasta siirtäneen henkilön lisäksi erityisesti henkilö, jonka oli täytettävä velvollisuudet, jotka johtuvat sen tullimenettelyn käyttämisestä, johon tavara oli asetettu (tullikoodeksin 203 artiklan 3 kohta ja 213 artikla), eli passituksesta vastaava.

6 Soveltamisasetuksen 379 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jos lähetystä ei ole esitetty määrätoimipaikassa ja jos rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikkaa ei voida todeta, lähtötoimipaikan on ilmoitettava siitä passituksesta vastaavalle viipymättä ja viimeistään yhdentoista kuukauden kuluttua yhteisön passitusilmoituksen kirjaamispäivästä.

Yleisvakuus tullivelasta

7 Tullikoodeksin 94 artiklan 1 kohdan mukaan passituksesta vastaavan on annettava vakuus tavaroista mahdollisesti syntyvien tullivelan ja muiden maksujen maksamisesta. Tullikoodeksin 191 artiklassa täsmennetään tämän osalta, että velallisen tai sen, josta voi tulla velallinen, pyynnöstä tulliviranomaisten on sallittava yleisvakuuden käyttö useita tullivelkoja aiheuttavien tai mahdollisesti aiheuttavien toimintojen osalta.

8 Tullikoodeksin 198 artiklassa säädetään, että jos tulliviranomaiset toteavat, että annettu vakuus ei turvaa tai ei enää turvaa varmasti tai riittävästi tullivelan maksamista määräajassa, niiden on vaadittava velalliselta tai siltä, josta voi tulla velallinen, tämän harkinnan mukaan joko antamaan lisävakuus tai korvaamaan alkuperäinen vakuus uudella vakuudella.

9 Soveltamisasetuksen 361 artiklan mukaan yleisvakuuden määräksi on vahvistettava vähintään 30 prosenttia kannettavista tulleista ja muista maksuista tai kannettavien tullien ja muiden maksujen kokonaismäärä, jos kyseinen vakuus koskee sellaisten tavaroiden yhteisön ulkoisia passituksia, jotka luetellaan saman asetuksen liitteessä 53 ja joihin kuuluvat savukkeet ja alkoholi. Kyseisessä artiklassa säädetään kuitenkin, että tällaisessa tapauksessa tulliviranomaiset voivat vahvistaa yleisvakuuden määräksi 50 prosenttia kannettavista tulleista ja muista maksuista.

10 Yleisvakuus on annettava vakuustoimipaikassa, jonka on päätettävä takauksen määrä, vastaanotettava takaussitoumus ja annettava ennakkohyväksyminen, jonka perusteella passituksesta vastaava voi takauksen rajoissa suorittaa yhteisön passituksia mistä lähtötoimipaikasta tahansa. Ennakkohyväksymisen saaneelle henkilölle on annettava tätä tarkoitusta varten takaustodistus (soveltamisasetuksen 362 artikla). Passituksesta vastaavan on nimettävä takaustodistuksen antamishetkellä tai milloin tahansa sen voimassaoloaikana omalla vastuullaan todistuksen kääntöpuolella henkilöt, jotka tämä on valtuuttanut nimissään allekirjoittamaan yhteisön passitusilmoitukset. Passituksesta vastaava voi milloin tahansa mitätöidä valtuutetun henkilön merkinnän (soveltamisasetuksen 363 artikla). Soveltamisasetuksen 364 artiklan mukaan lähtötoimipaikalle esitetyn takaustodistuksen kääntöpuolelle merkittyä henkilöä on pidettävä passituksesta vastaavan valtuutettuna edustajana.

Tuontitullien peruuttaminen

11 Koska tuontitullien peruuttamishakemus tehtiin 27.9.2004, asiaan on sovellettava soveltamisasetuksen IV osan IV osaston 3 lukua, johon sisältyvät tullikoodeksin 239 artiklan soveltamista koskevat erityissäännökset, sellaisena kuin se oli voimassa tosiseikkojen tapahtumahetkellä.

12 Tullikoodeksin 239 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tuonti- tai vientitullit voidaan palauttaa taikka peruuttaa [sellaisissa] muissa kuin 236, 237 ja 238 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa, jotka

— määritetään komiteamenettelyä noudattaen,

— johtuvat olosuhteista, joissa ei voida osoittaa asianomaisen syyllistyneen vilpilliseen menettelyyn tai ilmeiseen laiminlyöntiin. Tilanteet, joissa tätä säännöstä voidaan soveltaa, sekä tällöin noudatettavaa menettelyä koskevat yksityiskohtaiset säännöt määritellään komiteamenettelyä noudattaen. Palauttamiselle tai peruuttamiselle voidaan asettaa erityisehtoja.

2. Tullit on palautettava tai peruutettava 1 kohdassa tarkoitetuista syistä hakemuksesta, joka on esitettävä kyseiselle tullitoimipaikalle – –”

Asian tausta

13 Transnáutica – Transportes e Navegação SA (jäljempänä Transnáutica) on portugalilainen kuljetusyhtiö, jolla oli hyväksytyn vastaanottajan asema ajanjaksona, jona riidanalaiset tuontitullien alaiset toimet toteutettiin yhteisön ulkoisessa passitusmenettelyssä.

14 Xabregasin (Portugali) tulli, joka oli lähtötullitoimipaikka, antoi 14.4.–12.10.1994 68 passitusilmoitusta, joissa Transnáutica nimettiin passituksesta vastaavaksi, 64:n tupakkalähetyksen ja neljän denaturoimattoman etyylialkoholilähetyksen liikkeeseen laskemiseksi yhteisön tullialueella yhteisön ulkoisessa passitusmenettelyssä. Osaa 68:n T1-passitusilmoituksen kappaleista 5 ei palautettu milloinkaan lähtötullitoimipaikkaan, ja osa saapui sinne varustettuina myöhemmin väärennetyiksi havaituilla leimoilla ja allekirjoituksilla.

15 Portugalin viranomaiset määrättiin tarkkailemaan elokuusta 1994 lähtien tiettyjä kuorma-autoja sekä niissä kuljetettujen tavaroiden liikkeitä, jotta voitaisiin selvittää T1-ilmoitusten tiettyihin kappaleisiin 5 merkittyjen väärennettyjen leimojen alkuperä.

16 Vuoden 1995 tammikuun ja vuoden 1996 tammikuun välisenä aikana Portugalin viranomaiset toimittivat Transnáuticalle T1-ilmoitusten jäljennöksiä ja pyysivät sitä esittämään näytön siitä, että se oli toiminut säännönmukaisesti ja laillisesti yhteisön ulkoisessa passitusmenettelyssä, sekä maksamaan vastaavat tullivelat, koska se oli nimetty riidanalaisissa ulkoista passitusta koskevissa ilmoituksissa passituksesta vastaavaksi. Lisäksi takaustodistus oli annettu tämän yhtiön nimissä.

17 Transnáutica vastasi 23.3.1995 päivätyllä kirjeellä, ettei sillä ollut tietoa näistä sen lukuun tehdyistä savukkeiden ja etyylialkoholin passituksista. Se oli havainnut vasta sisäisessä tarkastuksessa, että eräs sen työntekijä oli toiminut vilpillisesti allekirjoittaessaan sen tietämättä T1-ilmoituksia salakuljetusta varten.

18 Kyseinen työntekijä irtisanottiin ja Tribunal Criminal de Lisboan (Lissabonin rikostuomioistuin, Portugali) joulukuussa 1999 antamassa tuomiossa hänen todettiin syyllistyneen jatkettuun petokseen. Transnáuticaa vastaan aloitettu rikostutkinta lopetettiin syyskuussa 2005 sillä perusteella, ettei se ollut tietoinen työntekijänsä toiminnasta eivätkä sen edustajat olleet osallistuneet kyseiseen petokseen.

19 Transnáutica haki 17.11.2003 Portugalin viranomaisilta tullivelan palautusta ja peruutusta. Portugalin hallitus toimitti soveltamisasetuksen 906 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen nojalla tämän pyynnön 27.9.2004 päivätyllä kirjeellä Euroopan yhteisöjen komissiolle, joka ilmoitti tälle yhtiölle 23.12.2004 päivätyllä kirjeellä aikomuksestaan hylätä hakemuksen asiakirja-aineiston alustavan tutkimisen perusteella. Transnáutica sai tutustua asiakirja-aineistoon komission toimitiloissa 19.1.2005, ja se ilmoitti samana päivänä päivätyllä kirjeellä kantansa tuosta aikomuksesta.

20 Komissio teki 6.7.2005 soveltamisasetuksen 907 artiklan nojalla riidanalaisen päätöksen, joka annettiin 12.8.2005 Transnáuticalle tiedoksi Portugalin valtiovarain- ja valtionhallintoministeriön kirjeellä; päätöksessä hylättiin kyseinen hakemus ja todettiin, ettei tullivelan palautus ja peruutus ollut perusteltua, koska yhtiö ei ollut tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitetussa erityistilanteessa.

Menettely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

21 Transnáutica nosti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 21.10.2005 toimittamallaan kannekirjelmällä kanteen, jossa vaadittiin riidanalaisen päätöksen kumoamista ja komission velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

22 Transnáutica vetosi kanteensa tueksi viiteen kanneperusteeseen, joista ensimmäinen koski olennaisten menettelymääräysten rikkomista, toinen ilmeistä arviointivirhettä tullikoodeksin 239 artiklan soveltamisessa, kolmas perustelujen puutteellisuutta EY 253 artiklan vastaisesti, neljäs hyvän hallinnon ja puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaatteiden loukkaamista sekä viides suhteellisuusperiaatteen loukkaamista.

23 Aluksi on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki arviointinsa yhteydessä ainoastaan kanteen tueksi esitetyn toisen kanneperusteen kolmannen osan, jossa Transnáutica väitti, että Portugalin tulliviranomaiset eivät olleet noudattaneet sen passitustoimien osalta asettamaa yleisvakuutta koskevia velvollisuuksiaan.

24 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi valituksenalaisella tuomiolla riidanalaisen päätöksen ja velvoitti komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

25 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 44 kohdassa, että tullikoodeksin 191 ja 198 artiklassa säädetään, että jos tulliviranomaiset toteavat, että annettu vakuus ei turvaa tai ei enää turvaa varmasti tai riittävästi tullivelan maksamista määräajassa, niiden on vaadittava velalliselta tai siltä, josta voi tulla velallinen, tämän harkinnan mukaan joko antamaan lisävakuus tai korvaamaan alkuperäinen vakuus uudella vakuudella.

26 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi tästä valituksenalaisen tuomion 45 kohdassa seuraavaa:

”Toimivaltaisten kansallisten tulliviranomaisten toiminta ja valvonta on olennaista sekä vakuustodistusta annettaessa että myös aina, kun yleisvakuutta, jolla on tarkoitus kattaa useita passitustoimia, käytetään tällaisten toimien toteuttamiseksi ja kattamiseksi.”

27 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki valituksenalaisen tuomion 46–48 kohdassa asian tosiseikat Transnáutican asettaman yleisvakuuden osalta ja totesi, että tulliviranomaiset olivat hyväksyneet kyseisten 68 T1-ilmoituksen osalta riittämättömän vakuuden. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi tuomion 48 kohdassa seuraavaa:

”On todettava, että Portugalin tulliviranomaiset ovat hyväksyneet kyseisten 68 T1-ilmoituksen osalta riittämättömän vakuuden. Kuten [Transnáutica] on todennut istunnossa komission tätä kiistämättä, että kun otetaan huomioon kaikki samana päivänä annetut T1-ilmoitukset, yleisvakuus ei ole milloinkaan kattanut yli 7,29:ää prosenttia tulleista ja muista maksuista. Jos sitä vastoin kutakin ilmoitusta tutkitaan erikseen, takaustodistus kattoi kaikki kannettavat tullit vain kolmen ilmoituksen osalta. Tässä tapauksessa on kuitenkin katsottava, että samana päivänä oli annettu muita T1-ilmoituksia ilman riittävää vakuutta.”

28 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 49 kohdassa seuraavaa:

”Jos Portugalin tulliviranomaiset olisivat tarkastaneet T1-ilmoituksia antaessaan, kattoiko kantajan antama yleisvakuus kunkin lastin osalta mahdollisesti syntyvien tullien ja muiden maksujen määrän, kyseisiä 68:aa T1-ilmoitusta ei olisi voitu antaa.”

29 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisen tuomion 50 kohdassa komission väitteen, jonka mukaan tullivelan syntymisen ja määrältään liian vähäisen ja siksi pätemättömän yleisvakuustodistuksen hyväksymisen välillä ei ole mitään syy-yhteyttä, ja totesi tämän jälkeen tuomion

samassa kohdassa, että ”se, että T1-ilmoituksia annettaessa on hyväksytty liian vähäinen vakuus, jonka määrä ei voinut kattaa kaikkia kannettavia tulleja ja muita maksuja, on T1-ilmoitusten antamismenettelyssä tehty virhe”.

30 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vahvisti valituksenalaisen tuomion 51 ja 52 kohdassa yleisvakuuden merkityksen yhteisön ulkoisen passitusmenettelyn moitteettomalle toiminnalle. Se totesi tästä, että toimivaltaisten kansallisten tulliviranomaisten toimenpide T1-ilmoituksia annettaessa on menettelyn olennainen vaihe, joka avulla voidaan havaita mahdollisia sääntöjenvastaisuuksia.

31 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 54 ja 55 kohdassa, että Transnáutica oli ryhtynyt riittäviin varotoimiin sen välttämiseksi, että arvoltaan huomattavia passitustoimia voitaisiin toteuttaa yleisvakuutta käyttämällä, ja että tulliviranomaisten valvonnan puuttuminen yhteisön ulkoisen passitusmenettelyn olennaisessa alkuvaiheessa oli mahdollistanut sen, että annettiin 68 T1-ilmoitusta, joita yleisvakuus ei kattanut, ja syyllistyttiin petoksiin tämän yhtiön tietämättä, vaikka se oli toteuttanut kaikki keinot torjuakseen väärinkäytökset vakuuden käytössä.

32 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki valituksenalaisen tuomion 56 ja 57 kohdassa tulliviranomaisten velvollisuuksia vakuuden määrän arvioinnissa. Se katsoi tässä asiayhteydessä, että se, että taloudellinen toimija tunnettiin, samoin kuin se, että Transnáutica ei ollut koskaan aikaisemmin myynyt arkaluonteisia tavaroita, kuten tupakkaa tai etyylialkoholia, ovat seikkoja, joiden olisi pitänyt erityisesti kiinnittää näiden viranomaisten huomiota eikä – niin kuin komissio totesi – oikeuttaa lievempiä tarkastuksia. Näissä olosuhteissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 58 kohdassa seuraavaa:

”– – se, että [Transnáutican] olisi vastattava tullivelasta, joka johtuu kyseisten viranomaisten valinnoista, jotka saattavat liittyä rikkomusten suhteen toteuttaviin toimenpiteisiin, on ristiriidassa soveltamisasetuksen 905 artiklan taustalla olevan kohtuullistamissäännöksen tarkoituksen kanssa, koska [Transnáutica] asetettaisiin tällöin erityistilanteeseen, joka ylittäisi sen liiketoimintaan liittyvän normaalin kaupallisen riskin (ks. vastaavasti [asia C-61/98,] De Haan, [tuomio 7.9.1999, Kok., s. I-5003, 53 kohta]; [asia C-62/05 P,] Nordspedizionieri di Danielis Livio ym. v. komissio, [tuomio 18.10.2007, Kok., s. I-8647, 51 kohta] ja [asia T-205/99,] Hyper v. komissio, [tuomio 11.7.2002, Kok., s. II-3141, 95 kohta]).”

33 Näiden näkemysten perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 59–61 kohdassa seuraavaa:

”59 Näin ollen on katsottava, että Portugalin tulliviranomaisten huolimattomuus niiden täyttäessä T1-ilmoitusten antamista edeltävää valvontatehtäväänsä erityisesti yleisvakuuden määrän vahvistamisen ja valvonnan osalta aiheutti häiriötä yhteisön ulkoisen passitusmenetelmän osalta tullikoodeksissa ja soveltamisasetuksessa säädettyyn tarkastusjärjestelmään ja tästä syystä [Transnáuticalla] ei ollut konkreettista mahdollisuutta havaita petosta ennen kuin se toteutettiin.

60 Portugalin tulliviranomaiset ovat vastuussa tästä huolimattomuudesta, ja tämän vuoksi [Transnáutica] on erityistilanteessa, joka ylittää sen liiketoimintaan liittyvän normaalin kaupallisen riskin.

61 Edellä esitetystä seuraa, että komissio on tehnyt ilmeisen arviointivirheen katsoessaan, että [Transnáutica] ei ollut erityistilanteessa siltä osin kuin Portugalin tulliviranomaiset ovat rikkoneet yleisvakuuden voimassaolon ja määrän valvontaa koskevaa velvollisuuttaan.”

Valituksen kanssa samanaikainen menettely ja asianosaisten vaatimukset

34 Portugalin tasavalta on, samaan aikaan kuin se on tehnyt nyt käsiteltävän valituksen, esittänyt valituksenalaisesta tuomiosta unionin yleiselle tuomioistuimelle sen työjärjestyksen 123 artiklassa tarkoitetun kolmannen osapuolen kantelun. Se on myös pyytänyt unionin tuomioistuinta lykkäämään nyt käsiteltävän valituksen käsittelyä siihen asti, kun unionin yleinen tuomioistuin on ratkaissut sen esittämän kolmannen osapuolen kantelun.

35 Unionin tuomioistuin hyväksyi 29.4.2010 antamallaan määräyksellä asian lykkäämistä koskevan pyynnön. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kolmannen osapuolen kantelun asiassa T-385/05 TO, Portugali vastaan Transnáutica ja komissio, 6.9.2010 antamallaan määräyksellä.

36 Portugalin tasavalta vaatii, että unionin tuomioistuin

— kumoaa valituksenalaisen tuomion sekä

— velvoittaa Transnáutican korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

37 Transnáutica vaatii, että unionin tuomioistuin

— jättää ensisijaisesti valituksen tutkimatta, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat

— hylkää toissijaisesti valituksen perusteettomana ja

— velvoittaa Portugalin tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

38 Espanjan kuningaskunta toimitti 23.4.2010 unionin tuomioistuimen kirjaamoon väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen Portugalin tasavallan vaatimuksia. Unionin tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtaja hyväksyi väliintulohakemuksen 20.9.2010 antamallaan määräyksellä.

Valitus

Osapuolten lausumat

39 Portugalin tasavalta esittää valituksensa tueksi yhden ainoan valitusperusteen, joka koskee sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on rikkonut tullikoodeksin 239 artiklaa, koska se on katsonut virheellisesti, että kyseessä oli erityistilanne, joka täyttää tässä artiklassa säädetyt palauttamisedellytykset. Tämä valitusperuste jakautuu kolmeen osaan, joissa Portugalin tasavalta väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on

— rikkonut unionin oikeutta katsoessaan, että Portugalin tulliviranomaiset olivat tehneet virheitä kyseisten passitustoimien osalta annetun yleisvakuuden vahvistamisessa ja myöhemmässä valvonnassa

— katsonut virheellisesti, että näiden virheiden ja myöhemmin tavaroiden tullivalvonnasta poistamisen vuoksi syntyneen tullivelan välillä on syy-yhteys, ja

— katsonut virheellisesti, että Transnáutica oli ryhtynyt tarvittaviin varotoimiin sen välttämiseksi, että yleisvakuutta voitaisiin käyttää arvoltaan huomattaviin passitustoimiin.

40 Portugalin tasavallan mukaan on katsottava, että nyt käsiteltävässä asiassa yleisvakuus asetettiin vuonna 1993 eli ajankohtana, jolloin tullikoodeksin soveltamissäännöksiä ei voitu vielä soveltaa, kuten käy ilmi soveltamisasetuksen 915 artiklan toisesta kohdasta. Tuona ajankohtana yleisvakuuden määrä olisi pitänyt määrittää yhteisön passitusmenettelyn soveltamista koskevista säännöksistä ja yksinkertaistamistoimenpiteistä 21.4.1992 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1214/92 (EYVL L 132, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 21.12.1992 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 3712/92 (EYVL L 378, s. 15), 34 b artiklassa vahvistettujen sääntöjen perusteella.

41 Portugalin tasavalta väittää yleisvakuuden valvonnasta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on rikkonut unionin oikeutta katsoessaan, että tulliviranomaisilla oli velvollisuus tarkastaa, kattoiko esitetty yleisvakuus kannettavien tuontitullien määrän. Lisäksi tämä jäsenvaltio riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamuksen, jonka mukaan tulliviranomaisten olisi tämän tarkastuksen jälkeen pitänyt vaatia Transnáuticaa antamaan suurempi vakuus mahdollisesti syntyvän tullivelan määrän vuoksi, minkä seurauksena tämä yhtiö olisi havainnut työntekijänsä petollisen toiminnan.

42 Portugalin tasavalta väittää, että tullikoodeksin 198 artiklassa säädetään ainoastaan, että tulliviranomaisten on selvitettävä, onko mahdollisesti kannettavien tuontitullien määrä annetun vakuuden määrää suurempi. Tämän jäsenvaltion mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on rikkonut unionin oikeutta katsoessaan, että tässä artiklassa asetettiin lähtötullitoimipaikalle velvollisuus tarkastaa passitustoimen yhteydessä, että annettu yleisvakuus kattoi sekä kyseisten tullien määrän että myös muut maksut, jotka mahdollisesti kannetaan myöhemmin.

43 Näistä samoista syistä Portugalin tasavalta väittää valitusperusteensa kolmannessa osassa, että on perusteltua katsoa, että Transnáutican toteuttamilla toimenpiteillä ei olisi estetty sitä, että sen työntekijä olisi voinut antaa lisävakuuden asettamalla käteistalletuksen, joka olisi kattanut kyseisten tuontitullien määrän, ja siten toteuttaa nyt käsiteltävän asian kohteena olevat ilmoitetut passitustoimet.

44 Transnáutica väittää vastineessaan ensinnäkin, että Portugalin tasavallan valitusperusteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

45 Transnáutican mukaan Portugalin tasavallan esittämät väitteet on jätettävä tutkimatta, koska yhtäältä se ei ole näyttänyt, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt virheen, joka johti tosiseikaston paikkansapitämättömyyteen tai tosiseikkojen ottamiseen huomioon vääristyneellä tavalla, ja koska toisaalta unionin tuomioistuimen tehtävänä ei ole tutkia uudelleen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jo valvomia tosiseikkoja eikä ratkaista asiaa hypoteettisten seikkojen tai sellaisten tosiseikkojen perusteella, joita ei ole esitetty sille. Valituksessa ei myöskään esitetä mitään oikeudellisia kysymyksiä.

46 Transnáutica toteaa toissijaisesti, että mikäli unionin tuomioistuin katsoisi, että valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset eivät selvästi puutu kokonaisuudessaan, Portugalin tasavallan esittämät oikeudelliset perusteet on joka tapauksessa hylättävä ilmeisen perusteettomina.

47 Transnáutica väittää yleisvakuuden määrän vahvistamista koskevien kysymysten osalta, että toisin kuin Portugalin tasavalta väittää, soveltamisasetusta sovellettiin 1.1.1994 lukien, joten sitä sovelletaan kyseisiin T1-passitusilmoituksiin, jotka annettiin 14.4.–12.10.1994.

48 Lisäksi Transnáutica väittää, että on katsottava, että Portugalin tasavallan väite, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustanut ratkaisunsa siihen, että vakuuden olisi pitänyt kattaa tullivelka sataprosenttisesti, on selvästi perusteeton, koska kun otetaan huomioon Portugalin viranomaisten tosiasiallisesti hyväksymä määrä, valituksenalainen tuomio ei olisi ollut toisenlainen, vaikka asetusta N:o 1214/92, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 3712/92, olisi voitu soveltaa esillä olevassa asiassa. Transnáutican mukaan Portugalin tulliviranomaisten huolimattomuus on tältä osin kiistatonta.

49 Transnáutica riitauttaa yleisvakuuden valvonnan osalta Portugalin tasavallan tulkinnan, jonka mukaan yleisvakuuden valvontavelvollisuudelle ”ei ole mitään oikeudellista perustaa”.

50 Transnáutica toteaa tästä seikasta, että yleisvakuuden tarkoituksena on taata tavaroiden passituksesta mahdollisesti syntyvien tullivelan ja muiden maksujen maksaminen, joten sen on katettava tullivelan määrä eikä näiden tavaroiden arvoa. Näin ollen ei ole välttämätöntä, että olisi olemassa jokin erityinen oikeudellinen säännös, jossa velvoitettaisiin kansalliset tulliviranomaiset valvomaan kyseistä yleisvakuutta. Transnáutican mukaan on tulliviranomaisten tehtävänä varmistaa, että vakuus kattaa tullivelan maksamisen, jotta vältytään kaikilta sääntöjenvastaisuuksilta.

51 Transnáutica väittää, että tullikoodeksin 198 artiklaa on tulkittava vilpittömän yhteistyön periaatteen valossa, jonka mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki yleis- tai erityistoimenpiteet, joilla voidaan varmistaa perussopimuksista tai unionin toimielinten säädöksistä johtuvien velvoitteiden täyttäminen. Vaikka siis yleisvakuuden valvontavelvollisuutta ei ole nimenomaisesti mainittu, kansallisten tulliviranomaisten on pystyttävä valvomaan sen riittävyyttä. Transnáutican mukaan tällaisen valvonnan puuttuessa kyseisen artiklan täytäntöönpanoa ei varmistettaisi ja yhteistyön periaate kierrettäisiin.

52 Transnáutica väittää, että Portugalin tasavallan valitusperusteen hyväksyminen tarkoittaisi, että myönnettäisiin, että jäsenvaltioiden on sovellettava unionin oikeutta vain, kun jossakin säännöksessä nimenomaisesti niin säädetään. Tällaisesta tulkinnasta seuraisi, että toimivallanjakoa unionin sisällä koskeva järjestelmä asetettaisiin kyseenalaiseksi. Tämä peruste on hylättävä ilmeisen perusteettomana jo pelkästään tästä syystä.

53 Transnáutica toteaa lopuksi valitusperusteen kolmannesta osasta, että sen selvittäminen, minkä maan tulliviranomaiset ovat vastuussa huolimattomuudesta vakuuden vahvistamisessa ja valvonnassa, eli ovatko kyseessä Portugalin, Espanjan tai jonkin muun jäsenvaltion tulliviranomaiset, ei liity missään tapauksessa Transnáutican vastuuseen. Sen mukaan tämä valitusperusteen osa on näin ollen hylättävä selvästi perusteettomana.

54 Espanjan kuningaskunta väittää väliintulossaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen, koska se on tehnyt tullikoodeksin 6 ja 198 artiklassa säädetystä hallinnollisesta toimivallasta, jonka käyttö on jätetty tulliviranomaisten vapaaseen harkintaan, näitä viimeksi mainittuja koskevan velvoitteen, jolla on vaikutuksia tullivelan syntymiseen. Se toteaa, että tämä tulkinta pätee vain tapauksissa, joissa tästä on nimenomaisesti säädetty ja säännöksen oikeusvaikutukset hallinnolle kuuluvaan velvollisuuteen on määritetty siinä.

55 Kyseisen jäsenvaltion mukaan se, että hallinnon valvontaa koskevasta toimivallasta tehtäisiin velvollisuus, jolla on vaikutuksia tullivelan syntymiseen, tarkoittaisi, että katsottaisiin, että hallinnolle kuuluvan toimivallan käyttö perustuu periaatteeseen, jonka mukaan jokaiseen maksuvelvollisen toimeen on saatava etukäteen myönnetty lupa, mikä on vastoin moderneissa valtioissa vallitsevaa, vähimmäistä puuttumista koskevaa yleistä periaatetta, joka perustuu olettamaan, että maksuvelvolliset toimivat voimassa olevan oikeuden mukaisesti.

56 Espanjan kuningaskunta toteaa lisäksi, että kun otetaan huomioon, että kaikkien tullitoimien osalta edellytetään asianomaisen etukäteen tekemää hakemusta, valituksenalaisen tuomion täytäntöön paneminen johtaisi siihen, että katsottaisiin, että lukuun ottamatta poikkeuksellisia tapauksia, joissa tavarat on tuotu tullialueelle tulli-ilmoituksetta, kaikilta petoksilta vältyttäisiin, mikäli tulliviranomaiset käyttävät niille kuuluvaa valvontavaltaa. Jos siis petoksia tapahtuisi, viranomaiset olisivat niistä vastuussa ja niihin syyllistynyt taho olisi vapautettava vastuusta.

57 Espanjan kuningaskunnan mukaan arvioitaessa sitä, onko riidanalainen päätös yhteensopiva soveltamisasetuksen 905 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen kanssa, ratkaiseva merkitys on maksuvelvollisen toiminnalla suhteessa niihin olosuhteisiin, jotka liittyvät tulleja koskevan maksuvelvollisuuden taustalla olevaan verotettavaan tapahtumaan.

58 Komissio toteaa vastineessaan, että se on halunnut täsmällisyyden vuoksi esittää huomautuksia tietyistä nyt käsiteltävän valituksen yhteydessä esitetyistä väitteistä, mutta koska se ei ole hakenut valituksenalaiseen tuomioon muutosta, se ei halua ottaa kantaa Portugalin tasavallan valitukseen.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Tutkittavaksi ottaminen

59 Transnáutica esittää oikeudenkäyntiväitteen ja väittää, että koska Portugalin tasavalta on esittänyt täsmälleen samat seikat sekä kolmannen osapuolen kantelunsa että nyt käsiteltävän valituksen tueksi, se vaatii tosiasiassa unionin tuomioistuinta tutkimaan uudelleen tosiseikkoja koskevia kysymyksiä eikä oikeuskysymyksiä, mikä on vastoin SEUT 256 artiklaa.

60 Tästä väitteestä on todettava, että vaikka onkin totta, että Portugalin tasavalta vetoaa valituksessaan samoihin väitteisiin kuin se on esittänyt unionin yleiselle tuomioistuimelle tekemänsä kolmannen osapuolen kantelun tueksi, tällainen seikka ei riitä sellaisenaan perusteeksi valituksen tutkimatta jättämiselle, sillä muuten jäsenvaltiolta riistettäisiin laillinen muutoksenhakukeino. Näin on vielä suuremmalla syyllä siksi, että nyt käsiteltävässä asiassa unionin yleinen tuomioistuin ei ole hyväksynyt kyseistä kolmannen osapuolen kantelua eikä ole myöskään tutkinut Portugalin tasavallan tämän viimeksi mainitun menettelyn tueksi esittämiä väitteitä.

61 Lisäksi toisin kuin Transnautica väittää, Portugalin tasavallan valitus ei koske ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tekemää tosiseikastoa koskevaa tarkastelua vaan viimeksi mainitun arviointia, jonka mukaan tullikoodeksin 239 artiklan soveltamisen oikeudelliset edellytykset täyttyvät nyt käsiteltävän asian kaltaisessa asiassa. Unionin tuomioistuin voi tutkia ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tämän arvioinnin (ks. vastaavasti asia C-204/07 P, C.A.S. v. komissio, tuomio 25.7.2008, Kok., s. I-6135, 83 kohta).

62 Transnáutican esittämä oikeudenkäyntiväite on näin ollen hylättävä.

Pääasia

63 Portugalin tasavalta riitauttaa valituksessaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätelmät, joiden mukaan kyseessä on tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettu erityistilanne, jos jonkin jäsenvaltion tulliviranomaiset tekevät virheitä tiettyjen toimien ryhmän osalta annettavan yleisvakuuden määrän vahvistamisessa ja valvonnassa.

64 Portugalin tasavalta vetoaa valituksensa tueksi yhteen valitusperusteeseen, johon kuuluu kolme osaa. Se väittää ensinnäkin, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamus, jonka mukaan Portugalin tulliviranomaiset ovat tehneet virheitä yleisvakuuden vahvistamisessa ja valvonnassa, perustuu unionin oikeuden virheelliseen tulkintaan. Se väittää toiseksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut virheellisesti, että näiden virheiden ja myöhemmin tavaroiden tullivalvonnasta poistamisen vuoksi syntyneen tullivelan välillä on syy-yhteys. Lopuksi tämä jäsenvaltio väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut virheellisesti, että Transnáutica on ryhtynyt kaikkiin tarvittaviin varotoimiin sen välttämiseksi, että yleisvakuutta käytettäisiin arvoltaan huomattaviin passitustoimiin.

65 Tässä yhteydessä on muistutettava, että soveltamisasetuksen 905 artikla, jonka nojalla jäsenvaltio, johon tulliviranomainen kuuluu, kehottaa komissiota toteamaan sille lähetettyjen tietojen perusteella, onko olemassa erityistilanne, jolla tullien peruuttaminen voidaan perustella, on yleinen kohtuullistamislauseke, jonka tarkoituksena on kattaa sellainen poikkeuksellinen tilanne, jossa tavaranhaltija on suhteessa muihin samaa toimintaa harjoittaviin toimijoihin, jos tulliviranomainen ei

ole esitetyt perusteet huomioon ottaen itse voinut tehdä tullien peruuttamista koskevaa päätöstä (ks. asia C-86/97, Trans-Ex-Import, tuomio 25.2.1999, Kok., s. I-1041, 18–21 kohta ja em. asia De Haan, tuomion 52 kohta).

66 Tämän tultua täsmennetyksi on todettava, että Portugalin tasavallan esittämät väitteet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päättelystä koskevat tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia vaiheita arvioinnissa, jonka perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut, että kyseessä oli tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettu erityistilanne. Sen arvioimiseksi, onko tällainen päättely oikeutettu, on tutkittava vuoron perään kukin näistä vaiheista.

67 Aluksi on todettava, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 43 kohdassa, että tullikoodeksin 94 artiklassa säädetään, että passituksesta vastaavan on annettava vakuus tavaroista mahdollisesti syntyvien tullivelan ja muiden maksujen maksamisesta. Lisäksi tullikoodeksin 191 ja 198 artiklasta käy ilmi, että tulliviranomaisten on vahvistettava riittävä yleisvakuus ja valvottava, että se annetaan.

68 Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti todennut valituksenalaisen tuomion 45 kohdassa, toimivaltaisten kansallisten tulliviranomaisten toiminta ja valvonta ovat olennaisia sekä vakuustodistusta annettaessa että myös aina käytettäessä yleisvakuutta, jolla on tarkoitus kattaa useita passitustoimia, tällaisten toimien toteuttamiseksi ja kattamiseksi. On todettava, että vaikka tullikoodeksin 198 artiklaan ei sisälly muodollista velvollisuutta valvoa yleisvakuuden riittävyyttä, on kuitenkin toimivaltaisten tulliviranomaisten tehtävänä ryhtyä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin niiden havaitessa, että asetetun vakuuden määrä ja tiettyjen passitustoimien osalta kannettavien tullien kokonaismäärä poikkeavat toisistaan.

69 Portugalin tasavalta riitauttaa tullikoodeksin 198 artiklassa säädetyn velvollisuuden laajuuden ja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tulkinnut tätä säännöstä liian tiukasti edellyttäessään tulliviranomaisten huolellisuuden osalta korkeaa tasoa yleisvakuuden riittävyyden valvonnassa. Se riitauttaa samoin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamukset yleisvakuuden laskemiseen sovellettavasta lainsäädännöstä.

70 On huomautettava, että Portugalin tasavalta ja komissio ovat unionin tuomioistuimessa esittämissään huomautuksissa esittäneet vastakkaiset tulkinnat siitä, mitä lainsäädäntöä nyt käsiteltävään asiaan on sovellettava. Sen mukaan, mitä versiota sovelletaan, saadaan aikaan erilainen lopputulos; erityisesti kannettavien tullien sen osuuden, joka yleisvakuudella on katettava, osalta voidaan päätyä joko 30 tai 50 prosenttiin.

71 Mainituista tulkinnoista on täsmennettävä, että riippumatta siitä, mitä prosentuaalista osuutta esillä olevassa asiassa edellytetään sovellettavan säännöstön mukaan, tulliviranomaisille kuuluva huolellisuusvelvoite säilyy ennallaan. On myös muistutettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 48 kohdassa, että ”kuten [Transnáutica] on todennut istunnossa komission tätä kiistämättä, että kun otetaan huomioon kaikki samana päivänä annetut T1-ilmoitukset, yleisvakuus ei ole milloinkaan kattanut yli 7,29:ää prosenttia tulleista ja muista maksuista”.

72 Näin ollen on todettava, että riippumatta siitä, edellytetäänkö sovellettavassa lainsäädännössä kannettavien tullien osalta 30 vai 50 prosentin suuruista yleisvakuutta, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamus, jonka mukaan tulliviranomaisten edellyttämä vakuus oli riittämätön, on johdonmukainen. Se, että annettu yleisvakuus ei ole milloinkaan kattanut yli 7,29:ää prosenttia näistä tulleista, vaikka sen olisi pitänyt kattaa vähintään 30 prosenttia kyseisistä tulleista, oikeuttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 55 kohdassa tekemän toteamuksen, jonka mukaan ”tulliviranomaisten valvonnan puuttuminen yhteisön ulkoisen passitusmenettelyn olennaisessa alkuvaiheessa oli mahdollistanut sen, että annettiin 68 T1-ilmoitusta, joita yleisvakuus ei kattanut”.

73 Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on aivan oikein todennut valituksenalaisen tuomion 51 kohdassa, ”tämän järjestelmän toiminnan kannalta on olennaista, että annetun vakuuden määrä riittää kattamaan tullivelan määrän ja on joko 30, 50 tai 100 prosenttia kuljetettujen tavaroiden luonteen mukaan. Vakuuden valvonnassa tapahtuvalla virheellä T1-ilmoituksia annettaessa olisi varma vaikutus passituksesta vastaavan kykyyn varmistaa mahdollisesti syntyvän tullivelan maksaminen”.

74 Portugalin tasavallan esittämän valitusperusteen kahta muuta osaa on tutkittava edellä esitetyn perusteella. Ensinnäkin se on riitauttanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päättelyn, jonka mukaan tulliviranomaisten riittävän yleisvakuuden vahvistamisessa tekemän virheen ja tavaroiden tullivalvonnasta poistamisen vuoksi syntyneen tullivelan välillä on syy-yhteys.

75 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 49 kohdassa, että ”jos Portugalin tulliviranomaiset olisivat tarkastaneet T1-ilmoitusten antamishetkellä, kattoiko kantajan antama yleisvakuus kunkin lastin osalta mahdollisesti syntyvien tullien ja muiden maksujen määrän, kyseisiä 68:aa T1-ilmoitusta ei olisi voitu antaa”. Tämä päättely perustuu siihen, että jos kyseiset viranomaiset olisivat täyttäneet velvollisuutensa annettavan yleisvakuuden määrän laskemisen osalta, tästä olisi seurannut, että myöhemmin petoksiksi osoittautuneita toimia ei olisi koskaan voitu toteuttaa.

76 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tällä tavoin esiin tuoma syy-yhteys ei koske yleisvakuuden määrän virheellistä laskemista ja tullivelan syntymistä vaan tulliviranomaisten valvonnan puuttumisen, josta seurasi se, että passitustoimia ei valvottu mitenkään sovellettavissa säännöksissä säädetyllä tavalla, yhteyttä siihen, oliko kyseessä erityistilanne. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei selvittänyt, oliko yleisvakuuden määrän laskennassa tapahtuneen virheen ja tullivelan syntymisen välillä syy-yhteys, vaan se tutki, olivatko käsiteltävän asian taustalla olevat tosiseikat omiaan saamaan aikaan tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitetun ”erityistilanteen”.

77 Tämän toteamuksen valossa on näin ollen tutkittava toiseksi Portugalin tasavallan esittämän valitusperusteen kolmatta osaa. Se on riitauttanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamuksen, jonka mukaan Transnáutican sisäisten menettelyjen avulla olisi vältytty petokselta ja näin ollen tullivelalta, jos tulliviranomaiset olisivat laskeneet riittävän yleisvakuuden ja olisivat valvoneet, että se annetaan.

78 Tästä on riittävää todeta, että Portugalin tasavalta ei ole esittänyt mitään näyttöä, jonka perusteella voitaisiin katsoa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut virheellisesti valituksenalaisen tuomion 52 kohdassa, että ”jos Portugalin tulliviranomaiset olisivat hylänneet vakuuden, koska sen määrä oli riittämätön, ja olisivat vaatineet lisävakuuden antamista, kyseisiä T1-ilmoituksia ei olisi annettu, ja kuten [Transnáutica] toteaa perustellusti, sen olisi ollut mahdollista havaita työntekijänsä petollinen toiminta”.

79 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä eikä ottanut sille esitettyä selvitysaineistoa huomioon vääristyneellä tavalla katsoessaan valituksenalaisen tuomion 60 kohdassa, että ”Portugalin tulliviranomaiset ovat vastuussa tästä huolimattomuudesta ja tämän vuoksi [Transnáutica] on erityistilanteessa, joka ylittää sen liiketoimintaan liittyvän normaalin kaupallisen riskin”.

80 Portugalin tasavallan tämän kolmannen osan tueksi esittämästä väitteestä, joka koskee tapaa, jolla Transnáutican työntekijä olisi todennäköisesti toiminut, jos Portugalin tulliviranomaiset olisivat vaatineet häntä antamaan lisävakuuden, on todettava, että tällainen väite on täysin hypoteettinen.

81 Kaiken edellä esitetyn perusteella on katsottava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on nyt käsiteltävän asian erityisissä olosuhteissa perustellusti katsonut sille esitettyjen tosiseikkojen perusteella ja ottamatta sille esitettyä selvitysaineistoa huomioon vääristyneellä tavalla ja oikeudellista virhettä

tekemättä, että Portugalin viranomaisten huolimattomuus, joka johti Transnáutican käyttöön ottamien valvontamenetelmien tehottomuuteen, on saanut aikaan tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitetun erityistilanteen.

82 Koska yhtäkään valitusperusteen kolmesta osasta ei voida hyväksyä, valitus on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

83 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan, jota sovelletaan työjärjestyksen 118 artiklan nojalla valituksen käsittelyyn, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Saman artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan jäsenvaltiot ja toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

84 Koska Transnáutica on vaatinut Portugalin tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska tämä on hävinnyt asian, Portugalin tasavalta on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Espanjan kuningaskunta, joka on esiintynyt asiassa väliintulijana, vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

2) Portugalin tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

3) Espanjan kuningaskunta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Allekirjoitukset